

از مهمترین راهکارهای افزایش خاکستر محلول در آب در چای می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

- ❑ مصرف بهینه کودهای شیمیایی و آلی
- ❑ محلول‌پاشی عناصر غذایی مانند پتاسیم، منیزیم و

روی

- ❑ اصلاح اسیدیته خاک

- ❑ برگ‌چینی استاندارد

- ❑ استفاده از آبیاری در باغ‌های چای (در صورت وجود منابع آبی)

منبع: روفی‌گری حقیقت، شیوا. شیرین‌فکر، احمد و نیک‌کار، علیرضا. عوامل مؤثر در تغییرات میزان املاح معدنی (خاکستر) محلول در آب چای طی سال‌های اخیر در ایران. مجله ترویجی چای و دمنوش‌های گیاهی، دوره ۷، شماره ۱، مهر ۱۴۰۳

با توجه به سهم بالای آب سبز و آب آبی در چرخه تولید چای، بهبود کیفیت خاک، مدیریت بهینه کوددهی، مدیریت علف‌های هرز، تغییر جهت کشت در باغ‌های شیب‌دار (از ردیف‌های در جهت شیب به ردیف‌های عمود بر شیب)، و برنامه‌ریزی صحیح آبیاری می‌تواند تاثیر زیادی در افزایش بهره‌وری مصرف آب و کاهش ردپای آب داشته باشد.

منبع: مجد سلیمی، کورش و محمدی، سیاوش. ردپای آب سبز، آبی و خاکستری در تولید انواع چای. مجله ترویجی چای و دمنوش‌های گیاهی، دوره ۶، شماره ۲، اسفند ۱۴۰۲

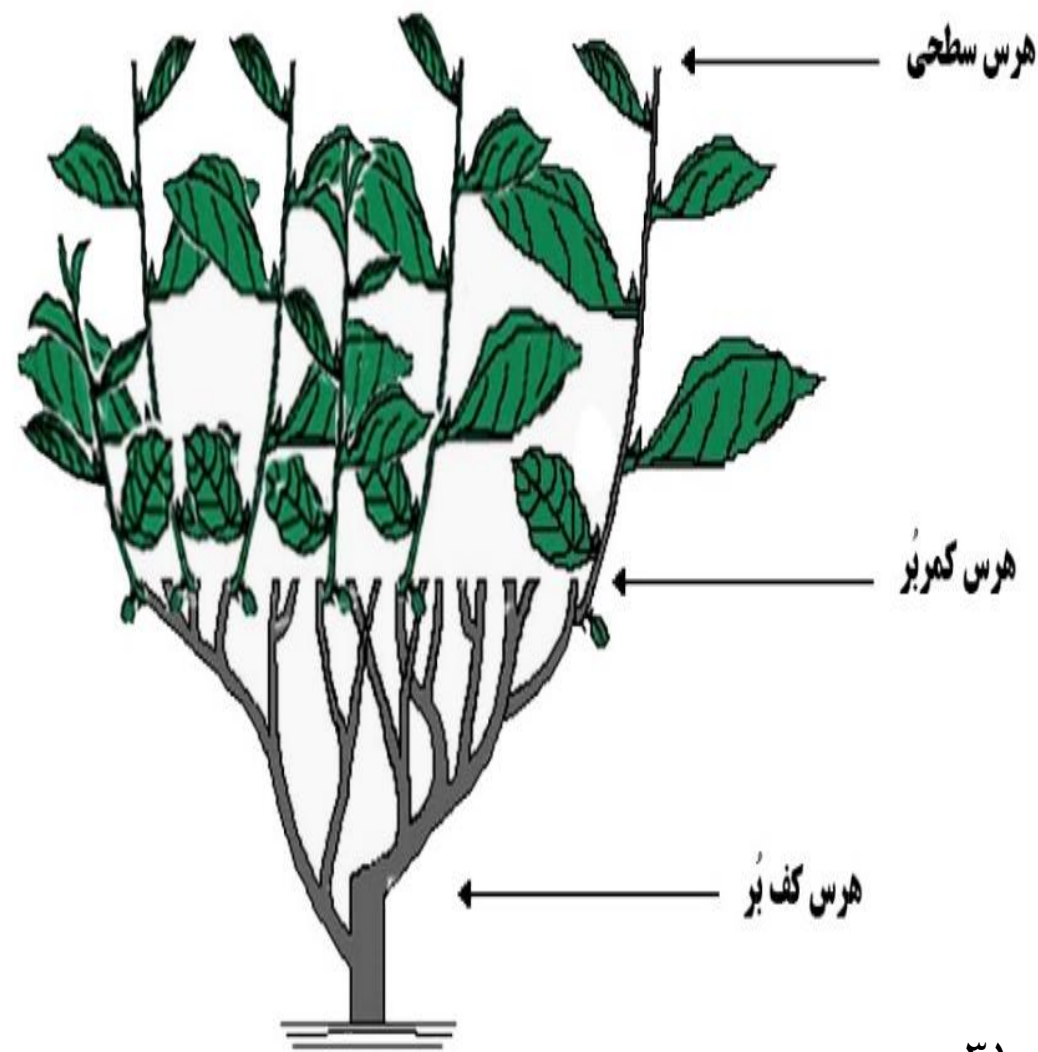
خاصیت آنتی‌اکسیدانی پلی‌فنل‌ها موجب حفظ سیستم ایمنی بدن انسان و پیشگیری بسیاری از بیماری‌ها می‌شود. این ترکیبات به میزان قابل توجهی در چای سبز و سیاه که بخشی از رژیم غذایی متعادل برای سلامت هستند، قرار دارد. همچنین می‌توان از چای در تولید محصولات جدید مانند مکمل‌های غذایی یا نوشیدنی‌های حاوی پلی‌فنل‌های طبیعی بهره برد، که علاوه بر ایجاد ارزش افزوده برای صنعت چای، در ارتقای سلامت مصرف‌کنندگان موثر است.

منبع: پهلوانی، الهه. شهیدی، سیداحمد و روفی‌گری حقیقت، شیوا. ارزیابی خواص آنتی‌اکسیدانی و ترکیبات پلی‌فنلی در محصول چای ایرانی. مجله ترویجی چای و دمنوش‌های گیاهی، دوره ۶، شماره ۲، اسفند ۱۴۰۲

با انجام هرس کف‌بر، عملکرد کمی برگ سبز بوته چای در سال‌های اول و دوم پایین است، در حالی که از سال سوم به بعد به‌طور قابل ملاحظه‌ای افزایش می‌یابد. در سال پنجم پس از انجام هرس کف‌بر، عملکرد برگ سبز نسبت به بوته‌هایی که سرهرس شده‌اند، حدود ۴۵ درصد افزایش خواهد یافت. بنابراین انجام هرس کف‌بر در باغ‌های مسن که هر ساله کاهش شدید عملکرد برگ سبز در آن‌ها مشاهده می‌گردد، یک روش به‌زراعی کارآمد برای افزایش عملکرد برگ سبز محسوب می‌گردد.

منبع: صفائی‌چائی‌کار، صنم. عاشوری، ذبیح‌اله. شیرین‌فکر، احمد و جهانگیرزاده خیای، شاهین. مزایای استفاده از بقایای انواع هرس در باغ‌های چای. مجله ترویجی چای و دمنوش‌های گیاهی، دوره ۶، شماره ۲، اسفند ۱۴۰۲

با توجه به اهمیت و کاربرد گل چای و خواص دارویی و ارزش غذایی آن می‌توان گل‌های چای را به‌عنوان یک محصول فرعی در باغ‌های چای، برداشت و استفاده کرد. همچنین، برداشت گل‌ها در فصل پاییز و زمستان می‌تواند باعث افزایش عملکرد و کیفیت برگ سبز چای در فصول بهره‌برداری سال آینده شود.

منبع: محمدی، سیاوش و مجدسلیمی، کورش. اهمیت گل در گیاه چای به عنوان یک محصول فرعی ارزشمند با خواص فراوان. مجله ترویجی چای و دمنوش‌های گیاهی، دوره ۶، شماره ۲، اسفند ۱۴۰۲

مصرف بهینه کودها بر اساس نتایج آزمون خاک، علاوه بر کاهش هزینه‌های تولید باعث افزایش عملکرد و سلامت گیاه خواهد شد. مصرف ۱۰۰ کیلوگرم سولفات پتاسیم و ۵۰ کیلوگرم سوپرفسفات تریپل در حداقل پنجاه درصد از باغ‌های چای ایران ضروری است.

منبع: کهنه، احسان و دیگران. تأثیر مصرف بهینه کود در چایکاری‌های روستاهای خسادان علیا، رحیم‌آباد رودسر. مجله ترویجی چای و دمنوش‌های گیاهی، دوره ۶، شماره ۱، مهر ۱۴۰۲

بعد از توصیه کودی متعادل

قبل از توصیه کودی متعادل

در سامانه‌ی کود آبیاری قطره‌ای، تامین به‌موقع و مداوم رطوبت مورد نیاز گیاه چای طی دوره کم‌آبی و سهولت دسترسی ریشه‌های گیاه به نیتروژن در شرایط آبیاری کامل با مصرف ۱۵۰ کیلوگرم کود نیتروژنی به‌صورت هفته‌ای باعث شد تا کارایی مصرف نیتروژن در این روش در بهترین شرایط حدود سه و نیم برابر در مقایسه با شرایط دیم (تحت تنش آبی) افزایش پیدا کند.

منبع: مجدسلیمی، کورش و محمدی، سیاوش. تأثیر روش کود آبیاری بر غلظت نیتروژن شاخساره و کارایی مصرف نیتروژن در گیاه چای. مجله ترویجی چای و دمنوش‌های گیاهی، دوره ۶، شماره ۱، مهر ۱۴۰۲

کاربرد همزمان گلای فوزیت ۲ لیتر در
هکتار با سولفات آمونیوم ۶ کیلوگرم در
هکتار برای مهار بهتر انواع علفهای هرز
باغهای چای توصیه می شود.

منبع: میرقاسمی، سیدتقی و مجدسلیمی، کوروش. تأثیر کاربرد جداگانه و تلفیقی علفکش
گلای فوزیت با کودهای نیتروژنی بر مهار علفهای هرز و عملکرد چای. مجله ترویجی چای و
دم‌نوش‌های گیاهی، دوره ۶، شماره ۱، مهر ۱۴۰۲

استفاده از سامانه آبیاری بارانی با دور آبیاری کوتاهه (۴ تا ۸ روز) در دوره تنش آبی (نیمه دوم خرداد تا اوایل شهریور) باعث افزایش عملکرد و کارآیی مصرف آب در باغهای چای می‌شود. آبیاری در ساعات گرم و آفتابی انجام نشود. دور آبیاری با فواصل بیشتر از ۱۰ روز باعث کاهش عملکرد و در شرایط تنش آبی شدید، ایجاد خسارت به محصول و تولید غیر اقتصادی خواهد شد.

منبع: مجدسلیمی، کوروش و دیگران. بررسی تغییرات عملکرد و کارآیی مصرف آب با استفاده از آبیاری بارانی با فواصل کوتاه در باغهای چای. مجله ترویجی چای و دمنوشهای گیاهی، دوره ۵، شماره ۲، اسفند ۱۴۰۱

برای تولید چای با کیفیت بالا، ضروری است که باغداران از دو کود سولفات پتاسیم و سولفات منیزیم استفاده کنند. نسبت استفاده بهینه این دو کود هشت به یک است. یعنی به ازای هر هشت کیلوگرم سولفات پتاسیم یک کیلوگرم سولفات منیزیم استفاده شود.

منبع: شیرین فکر، احمد و شایان، شهرزاد. اهمیت پتاسیم و منیزیم در چای. مجله ترویجی چای و دمنوش‌های گیاهی، دوره ۵، شماره ۲، اسفند ۱۴۰۱

استفاده از مالچ‌های گیاهی در بین ردیف‌های
بوته‌های چای، ایجاد سایبان، انتخاب رقم مناسب
کشت، حفظ بقایای هرس در زمین، کوددهی
متعادل و مناسب، آبیاری مناسب و محلول‌پاشی با
پتاس در کاهش تلفات ناشی از خشکی در گیاه
چای مؤثر است.

منبع: فلکرو، کوروش. بررسی اثرات ناشی از تنش خشکی بر رشد گیاه چای. مجله
ترویجی چای و دمنوش‌های گیاهی، دوره ۵، شماره ۲، اسفند ۱۴۰۱

خودیاری و کشاورزی خانوادگی در باغ‌های چای،
راهکاری مؤثر برای مقابله با چالش‌های موجود و
دستیابی به توسعه پایدار است. چایکاران با تکیه بر
توانایی‌های خود و همکاری با یکدیگر می‌توانند در
تصمیم‌گیری‌های مربوط به صنعت چای، نقش
فعال‌تری داشته باشند. این امر، به افزایش کیفیت
محصول و بهره‌وری صنعت چای نیز منجر می‌شود.

منبع: ابراهیمی، محمد صادق و میرحسینی مقدم، سید عبدالله. شکل‌گیری نوع جدیدی از گروه‌های
خودیاری (SHGS) در باغ‌های چای گیلان و مازندران. مجله ترویجی چای و دمنوش‌های
گیاهی، دوره ۵، شماره ۲، اسفند ۱۴۰۱

رعایت مسائل قرنطینه‌ای و اتخاذ تدابیر پیشگیرانه، نقش حیاتی در جلوگیری از ورود و انتشار علف‌های هرز به داخل باغ چای دارد. همچنین انجام صحیح عملیات کاشت، داشت و برداشت چای و رعایت توصیه‌های فنی باعث تقویت قدرت رقابت بوته‌های چای با علف‌های هرز شده و نقش مهمی در کاهش جمعیت علف‌های هرز دارند.

منبع: میرقاسمی، سیدتقی و محمدشریفی، مسلم. علف‌های هرز چای و زیان اقتصادی آنها. مجله ترویجی چای و دمنوش‌های گیاهی، دوره ۵، شماره ۲، اسفند ۱۴۰۱

برای افزایش pH باغ‌های چای توصیه می‌شود؛ از آهک کشاورزی یا دولومیت استفاده شود. از مصرف کودهای شیمیایی اسیدزا در باغ‌هایی که pH پایین دارند، جداً خودداری شود. برای کاهش مسمومیت آلومینیوم در باغ‌های چای از کودهای آلی استفاده شود.

منبع: فاطمی، علی. نقش آلومینیوم در گیاه چای. مجله ترویجی چای و دمنوش‌های گیاهی، دوره ۵، شماره ۲، اسفند ۱۴۰۱

یکی از مهمترین عوامل تشکیل رنگ و طعم مطلوب در چای سیاه، واکنشی است که در مرحله اکسیداسیون در فرایند چایسازی رخ می‌دهد. کلید اصلی تسریع و تشدید این واکنش، آنزیم پلی‌فنل‌اکسیداز است که در برگ‌های جوان و در شرایط مناسب حمل برگ به بیشترین میزان فعال باقی می‌ماند. متعادل نگه داشتن دما در مرحله پلاس، جریان هوای ملایم و مرطوب در مراحل مالش و اکسیداسیون به فعالیت هرچه بیشتر این آنزیم و رسیدن به محصولی با کیفیت کمک می‌کند.

منبع: روفیگری حقیقت، شیوا و شایگان، شهرزاد. بررسی فعالیت آنزیم پلی‌فنل‌اکسیداز در فرایند تولید چای سیاه. مجله ترویجی چای و دمنوش‌های گیاهی، دوره ۵، شماره ۱، مهر ۱۴۰۱

دورنمای فنون کشت بافت گیاهی در کنار
روش‌های سنتی بهنژادی بسیار روشن بنظر
می‌رسد. اما هیچ یک از این فنون جایگزین
روشهای عادی اصلاحی نخواهند شد. ولی شکی
نیست که در صورت تلفیق با آنها می‌توانند به
عنوان ابزار مناسبی در دست بهنژادگران گیاهی
باشند.

منبع: غلامی، مهران. نگرشی کوتاه بر بهنژادی چای. مجله ترویجی چای و دمنوش‌های گیاهی،
دوره ۵، شماره ۱، مهر ۱۴۰۱

استفاده از کودهای آلی قابل دسترس، چه از نظر اقتصادی و چه از نظر کاهش مصرف کودهای شیمیایی، می‌تواند راهکار بسیار مناسبی در جهت حفظ محیط زیست، بهبود خواص فیزیکوشیمیایی و شاخص‌های حاصلخیزی خاک باشد. بنابراین توجه به منابع، حفظ، نگهداری و استفاده بهینه از این نوع کودها، می‌تواند امیدبخش محیطی سالم و تولید محصولی با کمیت و کیفیت مناسب باشد.

منبع: علینقی‌پور، بهروز. اهمیت استفاده از کودهای آلی در باغ‌های چای. مجله ترویجی چای و دمنوش‌های گیاهی، دوره ۵، شماره ۱، مهر ۱۴۰۱

تفاوت در عطر، طعم و کیفیت انواع چای سیاه، تا حد زیادی مرهون فرآیند پیچیده چایسازی است. چایسازی صحیح و اصولی و رعایت دقیق مراحل چایسازی در تولید چای با کیفیت تر مؤثر است.

منبع: شکرگزار، سید احمد تقی و سنجرى، محسن. عوامل مؤثر بر کیفیت چای در عملیات چایسازی. مجله ترویجی چای و دمنوش‌های گیاهی، دوره ۵، شماره ۱، مهر ۱۴۰۱

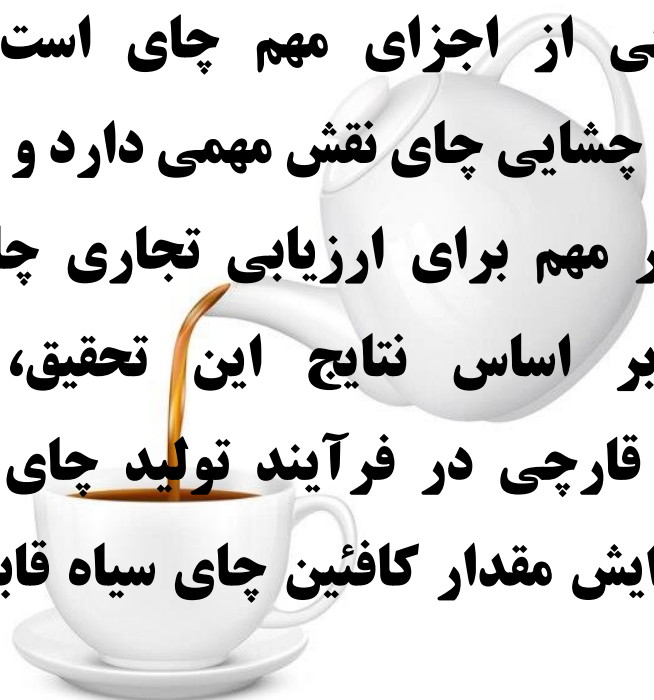

**برداشت برگ سبز با ماشین
برگ‌چین از ارتفاع ۵ سانتی‌متر
بالای سطح هرس توصیه می‌شود.**

منبع: صلواتیان، سید بابک و دیگران. اثر سطوح مختلف ارتفاع برگ‌چینی با ماشین برگ‌چین بر صفات کیفی چای خشک. مجله ترویجی چای و دمنوش‌های گیاهی، دوره ۵، شماره ۱، مهر ۱۴۰۱

کافئین یکی از اجزای مهم چای است که در خصوصیات چشایی چای نقش مهمی دارد و به عنوان یک پارامتر مهم برای ارزیابی تجاری چای تلقی می‌شود. بر اساس نتایج این تحقیق، کاربرد آنزیم‌های قارچی در فرآیند تولید چای سیاه به منظور افزایش مقدار کافئین چای سیاه قابل توصیه است.

منبع: شیوا روفی‌گری حقیقت، کلثوم چراغی و سیده مهسا دادپور. استفاده از آنزیم پکتیناز در فرایند تولید چای سیاه ایرانی. مجله ترویجی چای و دمنوش‌های گیاهی، دوره ۵، شماره ۱، مهر ۱۴۰۱

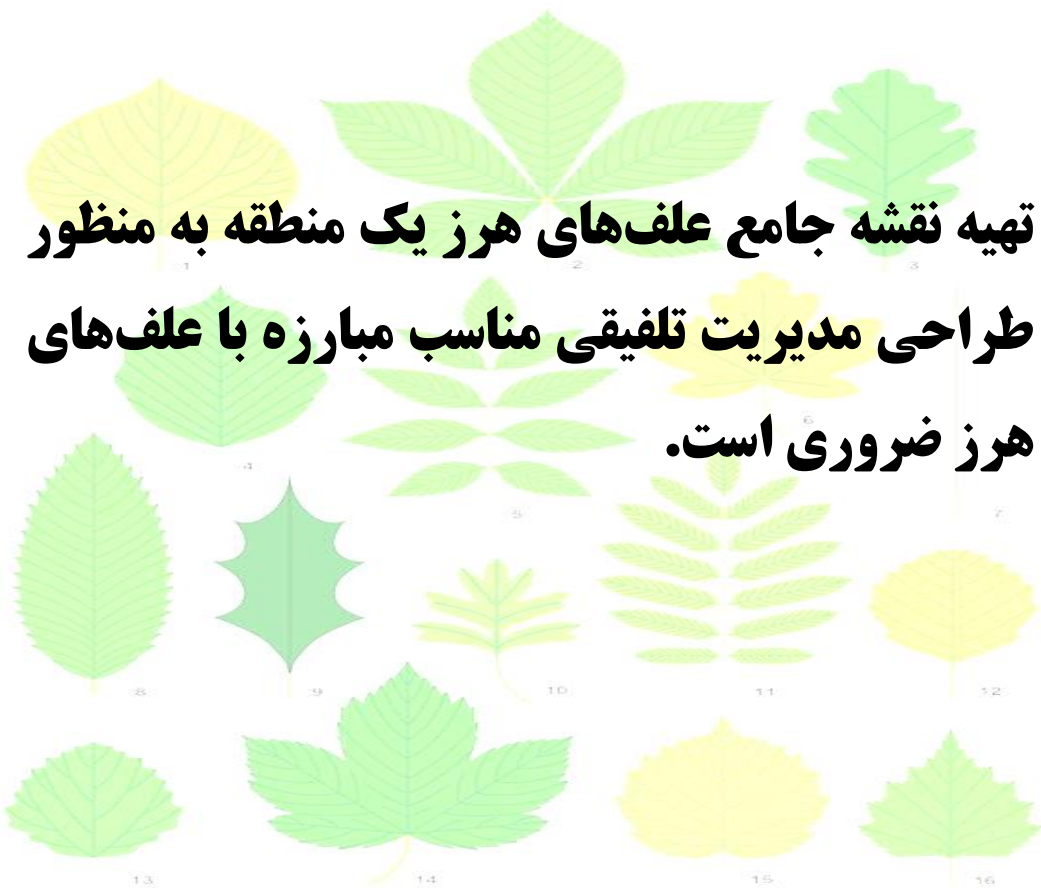

ترکیب مناسب نیتروژن و پتاسیم (یعنی مصرف
۲۴۰ کیلوگرم نیتروژن و ۱۸۰ کیلوگرم اکسید
پتاسیم در هکتار)، تأثیر مثبتی بر افزایش عملکرد
محصول دارد.

منبع: فرید، رقیه و خردادپور، گودرز. بررسی اثرات ازت و پتاس بر روی عملکرد و رشد بوته‌های
چای بعد از هرس کف‌بر. مجله ترویجی چای و دمنوش‌های گیاهی، دوره ۵، شماره ۱، مهر ۱۴۰۱

تهیه نقشه جامع علف‌های هرز یک منطقه به منظور
طراحی مدیریت تلفیقی مناسب مبارزه با علف‌های
هرز ضروری است.

منبع: میرقاسمی، سیدتقی و محمدشریفی، مسلم. معرفی فلور علف‌های هرز باغ‌های چای ایران.
مجله ترویجی چای و دمنوش‌های گیاهی، دوره ۵، شماره ۱، مهر ۱۴۰۱

I don't drink tea to
wake up.

I wake up to drink tea.

چای نوشتم که بیدار شوم

بیدار شوم که چای نوشتم

